

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 89

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Σεπτέμβριος 2023 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
- Ανακοίνωση Κυβέρνησης ΔΒΜ για Κατακύρωση Έργου Chebren σε ΔΕΗ Α.Ε – ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ Α.Ε	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	4
- Εκδοθείσες οικοδομικές άδειες (Ιούλιος 2023)	4
-Σημαντικές ελλείψεις εργατικού δυναμικού στον κατασκευαστικό τομέα	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	5
-Τεχνική Βοήθεια ΕΤΕΠ στην Αναπτυξιακή Τράπεζα της ΔΒΜ για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
- Οι εταιρείες «Bechtel and Enka» ξεκίνησαν τις κατασκευαστικές εργασίες στον Διάδρομο 8	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	5
-Στρατηγική της Βόρειας Μακεδονίας για ψηφιακή δημόσια διοίκηση (2023-2030)	5
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	5
-Επενδύσεις ύψους 250 εκ. ευρώ για τον εκσυγχρονισμό της γεωργικής παραγωγής	5
-IPARD III: 97 εκ. ευρώ για την στήριξη του αγροτικού τομέα στην Βόρεια Μακεδονία	6
-Περιφερειακοί ισολογισμοί στον τομέα της γεωργίας (2021-τελικά στοιχεία)	6
1.7 Τομέας Τουρισμού	6
-25,3% αύξηση των τουριστικών ροών στην Βόρεια Μακεδονία (στοιχεία Ιουλίου 2023)	6
1.8 Τομέας Εμπορίου	6
-Αύξηση τιμών εισαγωγής ενέργειας σε μηνιαίο επίπεδο	6
-Συνάντηση Konachevski – Vickers για το εμπόριο μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Ην. Βασιλείου	6
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	7
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	7
-Η γερμανική φαρμακοβιομηχανία Rossmann επεκτείνεται στην Βόρεια Μακεδονία	7
2. Οικονομικές ειδήσεις	7
-ΔΝΤ: Τα μέτρα της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας συμβάλλουν θετικά στον πληθωρισμό και τα συναλλαγματικά διαθέσιμα, αλλά οι κίνδυνοι εξακολουθούν να υπάρχουν	7
-ΑΕΠ: Αύξηση 1,1% το δεύτερο τρίμηνο του 2023 στην Βόρεια Μακεδονία	7
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	7
-Εναρξη συζητήσεων για Διευρωπαϊκά Δίκτυα, Πράσινη Ατζέντα και Βιώσιμη Συνδεσιμότητα μεταξύ Ε.Ε. και Βόρειας Μακεδονίας	7
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	8
-Πολιτικές εναρμόνισης φορολογικών καθεστώτων στα Δυτικά Βαλκάνια	8
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	8
-Συνάντηση Π/Θ Βόρειας Μακεδονίας με Διευθύνοντα Σύμβουλο (CEO) της Philip Morris International	8
-Διευρευνητικές επενδυτικές επαφές Βόρειας Μακεδονίας με Blackstone	8
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	9
-9ο Ετήσιο Ερευνητικό Συνέδριο (Σκόπια, 29.9.2023)	9

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Αναστασία Ζωγράφου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ – Προϊσταμένη Γραφείου ΟΕΥ
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

- Ανακοίνωση Κυβέρνησης ΔΒΜ για Κατακύρωση Έργου Chebren σε ΔΕΗ Α.Ε – ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ Α.Ε

Κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής για την εφαρμογή της διαδικασίας παραχώρησης χρήσης υδάτων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και την κατασκευή υδροηλεκτρικού σταθμού στην Crna Reka (υδροηλεκτρικό φράγμα Chebren), η Κυβέρνηση της ΔΒΜ κατά την 185η σύνοδό της στις 14.9.2023 εξέδωσε οριστική απόφαση για την επιλογή της ευνοϊκότερης προσφοράς, κατακυρώνοντας το έργο στην μειοδότη, σύμπραξη ελληνικών εταιρειών, ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ Α.Ε.. – ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ Α.Ε. Σύμφωνα με ανωτέρω απόφαση, ο μειοδότης έχει υποχρέωση εντός 3 μηνών να συνάψει τη Σύμβαση Κοινοπραξίας και να ιδρύσει μετοχική εταιρεία στην χώρα από κοινού με την AD ESM (η οποία συμμετέχει με το 33% του μετοχικού κεφαλαίου). Η εγγεγραμμένη εταιρεία υποχρεούται σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου περί Υδάτων και πριν από την υπογραφή της σύμβασης παραχώρησης, να λάβει άδεια χρήσης νερού. Επισημαίνεται πως εν λόγω έργο το οποίο εκκρεμούσε για πολλά έτη αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ενεργειακά έργα στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας. Η εκτιμώμενη αξία της επένδυσης είναι περίπου 1 δισ. ευρώ και αφορά την κατασκευή υδροηλεκτρικού φράγματος εγκατεστημένης ισχύος τουλάχιστον 333 MW. Για τη λειτουργία του προβλέπεται η δημιουργία νέας, τεχνητής λίμνης, η οποία και θα είναι η μεγαλύτερη στη Βόρεια Μακεδονία. Ο χρόνος υλοποίησης του έργου προσδιορίζεται στα 7 έτη. Πρόκειται για έργο εξαιρετικής σημασίας για την ενεργειακή μετάβαση της Βόρειας Μακεδονίας συμβάλλοντας στην αντιπλημμυρική προστασία, την ύδρευση, τη γεωργία κ.λ.π. Το δε ύψος φράγματος ανερχόμενο στα 192 μέτρα, θα συνιστά ένα από τα υψηλότερα στον κόσμο. Η σύλληψη της επιχειρηματικής ιδέας, καθώς και ο σχεδιασμός του έργου έχει βάθος χρόνου ήδη από τη δεκαετία του '60, ενώ κατά τα τελευταία είκοσι έτη είχαν διεξαχθεί 13 ανεπιτυχείς διαγωνισμοί.

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate

- Εκδοθείσες οικοδομικές άδειες (Ιούλιος 2023)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Ιούλιο του 2023 εκδόθηκαν συνολικά 280 οικοδομικές άδειες, λιγότερες κατά 33,6% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Η αναμενόμενη συνολική αξία των κατασκευών ήταν περίπου 68 χιλ. ευρώ, η οποία ήταν 33,2% μικρότερη σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το σύνολο των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί, οι 134 (47,8%) αφορούν κτίρια, 89 (31,8%) για σχέδια πολιτικού μηχανικού και 57 (20,4%) για ανακατασκευές/ανακαινίσεις. Από το σύνολο των 280 αδειών, για 139 (49,6%) αφορούν επενδύσεις από ιδιώτες και οι 141 (50,4%) επενδύσεις επιχειρηματικών οντοτήτων. Κατά την περίοδο αναφοράς, προβλέπεται η ανέγερση 218 κατοικιών, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 25.615 m².

-Σημαντικές ελλείψεις εργατικού δυναμικού στον κατασκευαστικό τομέα

Ενόψει των σημαντικών έργων υποδομής, ο Σύνδεσμος Κατασκευών της Βόρειας Μακεδονίας υπολογίζει ότι χρειάζονται περίπου 20.000 εργαζόμενοι, εκ των οποίων το 70% να είναι οικοδόμοι. Η έλλειψη προσωπικού, σύμφωνα με τους αρμόδιους στη χώρα, είναι ένας από τους λόγους για τη μείωση της κατασκευαστικής δραστηριότητας και τη μείωση του όγκου της εργασίας, η οποία είναι ανησυχητική, τη στιγμή που ο κλάδος είναι ένας από τους πλέον σημαντικούς για την οικονομία. Ενδεικτικό είναι το παράδειγμα της πρόσφατης προκήρυξης θέσεων εργασίας από την κοινοπραξία «Bechtel and Enka». Συγκεκριμένα, μόλις 360 άτομα έκαναν αίτηση για 2.000 κενές θέσεις εργασίας ενώ συνολικά η κοινοπραξία δήλωσε πως θα χρειαστεί 8.000 εργαζόμενους. Ο Σύνδεσμος κατασκευών υποστηρίζει ότι το πρόβλημα μπορεί να λυθεί με την εισαγωγή εργατών από το εξωτερικό καθώς και την στροφή νέων στην επαγγελματική εκπαίδευση. Σημειώνεται επίσης, ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το β' τρίμηνο του 2023 ο όγκος των εργασιών στις κατασκευές μειώθηκε κατά 21,8%. Υπολογίζεται τέλος ότι οι μισθοί στον τομέα των κατασκευών αυξήθηκαν κατά 19,5% μέσα σε ένα έτος.

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

-Τεχνική Βοήθεια ΕτΕπ στην Αναπτυξιακή Τράπεζα της ΔΒΜ για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα

Η EIB Global, παράρτημα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για δραστηριότητες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα παράσχει επιχορήγηση ύψους 1 εκ. ευρώ για παροχή τεχνικής βοήθειας στον μακροχρόνιο εταίρο της, την Αναπτυξιακή Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας (DBNM). Στόχος η υλοποίηση προγραμμάτων για την κλιματική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα στο πλαίσιο της πιστωτικής γραμμής 100 εκατ. ευρώ που υπέγραψε η ΔΒΜ με την ΕτΕπ τον Ιούλιο του τρέχοντος έτους. Μέσω της τεχνικής βοήθειας, οι εμπορικές τράπεζες και οι μικρές επιχειρήσεις θα λάβουν κατάρτιση και συμβουλευτική υποστήριξη για την προώθηση και την ανάπτυξη έργων σε τομείς όπως η ενεργειακή απόδοση και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ο Υπουργός Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας Φατμίρ Μπεσίμι εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του για την υφιστάμενη επιτυχημένη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, μέσω της οποίας έχουν ήδη εκταμιευθεί έξι πιστωτικές γραμμές συνολικού ύψους 550 εκατ. ευρώ, παρέχοντας έτσι στήριξη σε περισσότερες από 2.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

- Οι εταιρείες «Bechtel - Enka» ξεκίνησαν τις κατασκευαστικές εργασίες στον Διάδρομο 8

Από το χωριό Gorna Banjica, ξεκίνησαν στις 12.9.2023 οι κατασκευαστικές εργασίες της αμερικανοτουρκικής κοινοπραξίας «Bechtel and Enka» για τη διάρρηση της διαδρομής του αυτοκινητόδρομου Gostivar Bukojčani (30,1 χιλιόμετρα) στον Διάδρομο 8. Η συμφωνία που υπέγραψε η κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας με τις «Bechtel - Enka» προβλέπει την κατασκευή των τμημάτων αυτοκινητόδρομου Tetovo - Gostivar, Gostivar - Bukojchani, Trebenishta - Struga - Qafasan στον Διάδρομο 8 και του αυτοκινητοδρόμου Prilep - Bitola στον Διάδρομο 10d. Τα έργα υποδομής για όλα τα τμήματα, εκτός από το Trebeshnishta-Struga-Qafasan, έχουν ήδη υποβληθεί στη μονάδα έργου - τη Δημόσια Επιχείρηση Κρατικών Οδών. Έχουν επίσης υποβληθεί εκθέσεις για απαλλοτριώσεις για το τμήμα Tetovo-Gostivar και το τμήμα Gostivar-Bukojčani, ενώ άμεσα αναμένονται εκθέσεις για το τμήμα Prilep-Bitola. Στην εν λόγω κοινοπραξία έχουν μέχρι στιγμής καταβληθεί δύο δόσεις, 117 εκατ. ευρώ και 53 εκατ. ευρώ αντίστοιχα, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Χρηματοδότησης Οδικών Υποδομών για το έργο «Διάδρομος 8» και «Διάδρομος 10D», Συνολικά για το έτος 2023, προβλέπονται να καταβληθούν 243 εκατ. ευρώ ενώ η συνολική αξία των έργων αναμένεται να ξεπεράσει το 1,5 δισ. ευρώ.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

-Στρατηγική της Βόρειας Μακεδονίας για ψηφιακή δημόσια διοίκηση (2023-2030)

Μια νέα στρατηγική (2023-2030) για σύγχρονη, αποτελεσματική και ψηφιακή δημόσια διοίκηση σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές πρακτικές και κανονισμούς, παρουσιάστηκε από το Υπουργείο Κοινωνίας της Πληροφορίας και Διοίκησης της Βόρειας Μακεδονίας. Σύμφωνα με το αρμόδιο Υπουργείο, η στρατηγική προετοιμάστηκε μέσω μιας διαφανούς και συμβουλευτικής διαδικασίας στην οποία συμμετέχουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Στόχος η αποπολιτικοποιημένη, αποτελεσματική και υπεύθυνη δημόσια διοίκηση, που παρέχει ποιοτικές και εύκολα προσβάσιμες υπηρεσίες για τους πολίτες και την επιχειρηματική κοινότητα. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η καθιέρωση συνεκτικού μισθολογικού συστήματος και αναδιοργανωμένων και βελτιστοποιημένων θεσμών με ενισχυμένη ακεραιότητα.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

-Επενδύσεις ύψους 250 εκ. ευρώ για τον εκσυγχρονισμό της γεωργικής παραγωγής

Τα επόμενα χρόνια θα επενδυθούν 250 εκ. ευρώ στον εκσυγχρονισμό του πρωτογενούς τομέα στην Βόρεια Μακεδονία σύμφωνα με δηλώσεις του αρμόδιου Υπουργού της χώρας Λ. Νικολόσκι σε σχετικό φόρουμ συζήτησης δίνοντας έμφαση στην καλλιέργεια του καπνού. Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης για ευρωπαϊκές υποθέσεις, Bojan Maricic, δήλωσε ότι η Βόρεια Μακεδονία είναι ο ηγέτης στην περιοχή με απορρόφηση κονδυλίων ύψους 98% από το IPARD 2.

-IPARD III: 97 εκ. ευρώ για την στήριξη του αγροτικού τομέα στην Βόρεια Μακεδονία

Το Υπουργείο Γεωργίας, Δασοκομίας και Υδάτινης Οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας παρουσίασε στα μέσα Σεπτεμβρίου, το νέο πλαίσιο του Προγράμματος IPARD III που στοχεύει στον εκσυγχρονισμό και στην ανάπτυξη της γεωργίας της Βόρειας Μακεδονίας. Το πρόγραμμα ανέρχεται σε 97 εκατομμύρια ευρώ και αφορά μη επιστρεπτέες δαπάνες από ευρωπαϊκούς πόρους. Κατά το αρμόδιο Υπουργείο της Βόρειας Μακεδονίας, η μεγάλη καινοτομία του προγράμματος σε σύγκριση με το προηγούμενο αντίστοιχο, αφορά τη δυνατότητα προκαταβολής ως και 50% της οικονομικής βοήθειας αμέσως μετά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης. Εισάγεται επίσης ένας νέος, ηλεκτρονικός τρόπος για τη συγκέντρωση όλων των απαραίτητων εγγράφων από το Κεντρικό Μητρώο, απλοποιώντας και επιταχύνοντας τη διαδικασία, ενώ παράλληλα θα μειωθούν τα έξοδα των αιτούντων. Παράλληλα, εγκαινιάστηκε η καμπάνια υπό τον τίτλο: ««IPARD III – Νέες Ευκαιρίες για τη Γεωργία»» με σκοπό την στοχευμένη ανά περιφέρεια ενημέρωση των αγροτών της χώρας. Το πρόγραμμα IPARD εφαρμόζεται στην Βόρεια Μακεδονία από το 2006 με το πρώτο IPARD να μην επιτυγχάνει μεγάλα ποσοστά απορρόφησης, ωστόσο, το IPARD II μέχρι σήμερα παρουσιάζει ποσοστό υλοποίησης περί του 80% ενώ το τρέχον χρονικό διάστημα βρίσκεται σε εξέλιξη η τελευταία δημόσια πρόσκληση.

-Περιφερειακοί ισολογισμοί στον τομέα της γεωργίας (2021-τελικά στοιχεία)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, το 2021, στη δημιουργία ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στη γεωργία, η Νοτιοανατολική Περιφέρεια είχε το μεγαλύτερο μερίδιο με 28,2%, ακολουθούμενη από την Περιφέρεια Πελαγονίας με 24,1% και τη Νοτιοδυτική Περιφέρεια με 3,5%. Στη δημιουργία της συνολικής αξίας της Φυτικής Παραγωγής κυριάρχησε η Νοτιοανατολική Περιφέρεια με 34,2%, ενώ η Περιφέρεια Πελαγονίας κατείχε τον μεγαλύτερο συντελεστή στη δημιουργία της συνολικής αξίας της Κτηνοτροφικής παραγωγής με 19,9%.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-25,3% αύξηση των τουριστικών ροών στην Βόρεια Μακεδονία (στοιχεία Ιουλίου 2023)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο αριθμός των τουριστών τον Ιούλιο του 2023 ήταν 197.273, εκ των οποίων το 46% ήταν εγχώριοι τουρίστες και το υπόλοιπο 54% ήταν ξένοι τουρίστες. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων τον Ιούλιο του 2023 ήταν 742.970, εκ των οποίων το 71,4% πραγματοποιήθηκαν από εγχώριους τουρίστες και το υπόλοιπο 28,6% από ξένους τουρίστες. Την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2023, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ο αριθμός των τουριστών αυξήθηκε κατά 25,3%. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών αυξήθηκε κατά 1,2%, ενώ των ξένων τουριστών αυξήθηκε κατά 44%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2023, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων αυξήθηκε κατά 12,4%.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Αύξηση τιμών εισαγωγής ενέργειας σε μηνιαίο επίπεδο

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Ιούλιο του 2023, οι τιμές εισαγωγής από τον κλάδο «Παραγωγή άνθρακα και διυλισμένων προϊόντων πετρελαίου» αυξήθηκαν κατά 5,2% σε μηνιαίο επίπεδο, ενώ σε ετήσιο επίπεδο οι τιμές μειώθηκαν κατά 33,2%.

-Συνάντηση Kovachevski – Vickers για το εμπόριο μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Ην. Βασιλείου

Στις 27.9.2023 πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ του Π/Θ της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, Dimitar Kovachevski και του Μάρτιν Βίκερς, ειδικού εμπορικού απεσταλμένου στα Δυτικά Βαλκάνια του Π/Θ του Ην. Βασιλείου. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης εξετάστηκε συνολικά το επίπεδο των εμπορικών σχέσεων των δύο πλευρών και διαπιστώθηκε η εξαιρετικά σταθερή, μακροχρόνια και περιεκτική εμπορική σχέση. Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος άμεσος ξένος επενδυτής στη Βόρεια Μακεδονία, καθώς και ο κορυφαίος εμπορικός εταίρος. Ο πρωθυπουργός Kovachevski χαιρέτισε το έργο των βρετανικών εταιρειών στη χώρα του εκφράζοντας ικανοποίηση για την ίδρυση του Βρετανικού Επιχειρηματικού Συνδέσμου στη Βόρεια

Μακεδονία και σημειώνοντας ότι θα συμβάλλει στην περαιτέρω προώθηση των εμπορικών σχέσεων μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Βόρειας Μακεδονίας.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο.53/2023 από 18 Σεπτεμβρίου 2023, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/infofiles/Tenders%20No%2053_2023%20mk.pdf.

-Η γερμανική φαρμακοβιομηχανία Rossman επεκτείνεται στην Βόρεια Μακεδονία

Η γερμανική αλυσίδα φαρμακείων Rossman σχεδιάζει να επεκτείνει το δίκτυο λιανικής της στα Βαλκάνια μπαίνοντας στις αγορές του Μαυροβουνίου και της Βόρειας Μακεδονίας. Σημειώνεται ότι η εταιρεία ανέφερε πρόσφατα αύξηση - ρεκόρ πωλήσεων στα 12,15 δισ. ευρώ για το 2022. Η Rossman είναι η παλαιότερη αλυσίδα φαρμακείων στην Ευρώπη. Το πρώτο εργοστάσιο άνοιξε στη Γερμανία το 1972 και σήμερα λειτουργεί σε περισσότερες από 4.500 τοποθεσίες σε όλη την Ευρώπη απασχολώντας περίπου 60.000 εργαζόμενους.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-ΔΝΤ: Τα μέτρα της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας συμβάλλουν θετικά στον πληθωρισμό και τα συναλλαγματικά διαθέσιμα, αλλά οι κίνδυνοι εξακολουθούν να υπάρχουν
Σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, οι μέχρι τώρα αποφάσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας για αυξήσεις επιτοκίων, καθώς και άλλα μέτρα με στόχο την εξομάλυνση της νομισματικής πολιτικής, μείωσαν τον πληθωρισμό και έχουν σταθεροποιήσει την αγορά συναλλάγματος ενώ αύξησαν τα συναλλαγματικά αποθέματα. Ωστόσο, οι κίνδυνοι εξακολουθούν να υπάρχουν, γεγονός που υποχρεώνει την Κεντρική Τράπεζα της χώρας να συνεχίσει να εφαρμόζει συνετές πολιτικές. Η συγκεκριμένες διαπιστώσεις προέκυψαν κατά τη συνάντηση της επικεφαλής της Κεντρικής Τράπεζας της ΔΒΜ Anita Angelovska Bezhoska με τον Jacques Miniane, πρώην επικεφαλής της αποστολής του ΔΝΤ, και την Annette Jacqueline Kyobe, τη νέα επικεφαλής της αποστολής του ΔΝΤ. Τα μέτρα της Κεντρικής Τράπεζας σε συνδυασμό με τις ευνοϊκές κινήσεις των παγκόσμιων τιμών των βασικών εμπορευμάτων μείωσαν σταδιακά τον πληθωρισμό στο σημερινό 8,3%. Η καλύτερη απόδοση οφείλεται στο μικρότερο εμπορικό έλλειμμα και στις ευνοϊκότερες ιδιωτικές μεταβιβάσεις. Έτσι, στο τέλος Αυγούστου 2023, τα επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα διατηρήθηκαν σε επαρκές επίπεδο 3.934,2 εκατ. ευρώ.

-ΑΕΠ: Αύξηση 1,1% το δεύτερο τρίμηνο του 2023 στην Βόρεια Μακεδονία

Ο ρυθμός αύξησης του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) το δεύτερο τρίμηνο του 2023 ανήλθε σε 1,1% σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας. Το δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, μεγαλύτερη άνοδος παρατηρήθηκε στους τομείς «Χονδρικό και λιανικό εμπόριο», «Επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών», «Μεταφορά και αποθήκευση», «Εγκαταστάσεις διαμονής και δραστηριότητες παροχής τροφίμων». Η τελική κατανάλωση των νοικοκυριών, συμπεριλαμβανομένων των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων που εξυπηρετούν νοικοκυριά, το δεύτερο τρίμηνο του 2023, αυξήθηκε ονομαστικά κατά 9,9% και η συμμετοχή της στη δομή του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος είναι 73,9%. Την ίδια περίοδο, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν ονομαστικά κατά 2,6% και οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών σημείωσαν ονομαστική μείωση 3%. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, ήταν 2,1%. Οι προβλέψεις του υπουργείου Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας είναι ότι το φετινό ΑΕΠ θα ανέλθει στο 2,5%.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Έναρξη συζητήσεων για Διευρωπαϊκά Δίκτυα, Πράσινη Ατζέντα και Βιώσιμη Συνδεσιμότητα μεταξύ Ε.Ε. και Βόρειας Μακεδονίας

Ξεκίνησε στις 16.9 στις Βρυξέλλες η Ε.Ε. και Δ.Β.Μ. εξέταση για τα Κεφάλαιο 15-Ενέργεια και 21-Διευρωπαϊκά Δίκτυα εντός του Cluster 4 – Πράσινη Ατζέντα και Βιώσιμη Συνδεσιμότητα. Από πλευράς ΔΒΜ, η Drita Abdju-Halili, Υφυπουργός στη Γραμματεία Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (SEA)

και Αναπληρωτής Επικεφαλής Διαπραγματευτής με την ΕΕ, άνοιξε τη συνάντηση, λέγοντας ότι η ανάπτυξη του ενεργειακού τομέα βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της κυβέρνησης και ό,τι έχουν εγκριθεί ορισμένοι νόμοι, μεταξύ των οποίων «Η Στρατηγική Ενεργειακής Ανάπτυξης του 2040», σύμφωνα με τις ενεργειακές και κλιματικές πολιτικές της ΕΕ. Σύμφωνα με την ίδια, η Βόρεια Μακεδονία παραμένει επικεντρωμένη στον στόχο ανάπτυξης καθαρής ενέργειας και στη διαφοροποίηση των ενεργειακών πόρων. Η αντιπροσωπεία της ΔΒΜ αποτελείται από εκπροσώπους αρκετών κρατικών θεσμών όπως Υπουργείο Οικονομίας, Κρατική Επιτροπή για την Πρόληψη της Διαφθοράς, Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας (MEPSO), Διαχειριστής Εθνικής Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (MEMO), μετοχική εταιρεία για την άσκηση ενεργειακής δραστηριότητας μεταφοράς φυσικού αερίου NOMAGAS Skopje και Ηλεκτροπαραγωγικοί Σταθμοί Βόρειας Μακεδονίας (ESM).

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Πολιτικές εναρμόνισης φορολογικών καθεστώτων στα Δυτικά Βαλκάνια

Οι φορολογικές και τελωνειακές πολιτικές των χωρών της περιοχής, με επίκεντρο τη Βόρεια Μακεδονία, τη Σερβία και την Αλβανία, ήταν τα θέματα διάσκεψης για την περιφερειακή ολοκλήρωση μέσω βελτιωμένων φορολογικών και τελωνειακών συστημάτων στα Δυτικά Βαλκάνια, που πραγματοποιήθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2023. Στο συνέδριο παρουσιάστηκαν τα ευρήματα της ανάλυσης των φορολογικών και τελωνειακών συστημάτων των τριών χωρών. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις συστάσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση των φορολογικών και τελωνειακών συστημάτων, προκειμένου να διασφαλιστεί μια πιο επιτυχημένη περιφερειακή ολοκλήρωση. Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου τονίστηκε ότι η δημιουργία πολιτικών που θα προσελκύσουν υψηλά καταρτισμένο προσωπικό πρέπει να είναι το ζητούμενο, σημειώνοντας ότι οι χώρες θα πρέπει να επενδύσουν περισσότερο στο ανθρώπινο δυναμικό τους. Όσον αφορά στη τελωνειακή συνεργασία των κρατών της περιοχής τονίστηκε ότι απαιτείται ψηφιοποίηση όλων των εσωτερικών και εξωτερικών τελωνειακών διαδικασιών. Κάτι τέτοιο, θα μείωνε τις ευκαιρίες για δωροδοκία και διαφθορά, καθώς και θα απλούστευε και επιτάχυνε τις διαδικασίες στα σύνορα.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Συνάντηση Π/Θ Βόρειας Μακεδονίας με Διευθύνοντα Σύμβουλο (CEO) της Philip Morris International

Ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας Dimitar Kovačevski κατά την επίσκεψή του στη Νέα Υόρκη συναντήθηκε την Πέμπτη 21/9 με τον Jacek Olczak, Διευθύνοντα Σύμβουλο (CEO) της Philip Morris International. Κατά τη συνάντηση, συζητήθηκαν οι σημαντικές επενδύσεις της εταιρείας Philip Morris στο εργοστάσιο καπνού Prilep στο πλαίσιο της στρατηγικής συνεργασίας της παγκοσμίου φήμης εταιρείας και του εργοστασίου, όπου ιδρύθηκε η κοινή εταιρεία της Philip Morris International Prilep Tobacco Factory. Τονίστηκε επίσης η σημασία των αυξημένων επενδύσεων της Philip Morris στον εκσυγχρονισμό της παραγωγής στο εργοστάσιο καπνού Prilep, το οποίο ξεκίνησε την παραγωγή μεγάλου αριθμού εμπορικών σημάτων από το χαρτοφυλάκιο της Philip Morris International. Οι συνομιλίες επικεντρώθηκαν και στις προγραμματισμένες νέες επενδύσεις στα φωτοβολταϊκά. Σημειώνεται ότι τα κέρδη της εταιρείας Philip Morris Prilep Tobacco factory τετραπλασιάστηκαν σε σύγκριση με το 2019 και το 2020.

-Διευρευνητικές επενδυτικές επαφές Βόρειας Μακεδονίας με Blackstone

Ο Π/Θ της Βόρειας Μακεδονίας Dimitar Kovačevski κατά την επίσκεψή του στη Νέα Υόρκη συναντήθηκε στις 21.9 με τον Jasvinder Khaira, Ανώτερο Διευθύνοντα Σύμβουλο του Ομίλου Blackstone. Κατά την συνάντηση, συζητήθηκε ο ενεργειακός μετασχηματισμός του κράτους της Βόρειας Μακεδονίας, τα έργα στον τομέα της ενέργειας, της ψηφιοποίησης, των τηλεπικοινωνιακών υποδομών και της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο. Ο Όμιλος Blackstone, με έδρα τη Νέα Υόρκη, είναι παγκόσμιος επενδυτικός και συμβουλευτικός ηγέτης. Οι βασικές δραστηριότητες της εταιρείας περιλαμβάνουν private equity, ιδιωτικές επενδύσεις σε ακίνητα, επενδύσεις εταιρικού χρέους, hedge funds, διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, ιδιωτική τοποθέτηση, εμπορεύσιμα εναλλακτικά περιουσιακά στοιχεία και συμβουλευτικές υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής. Με ένα χαρτοφυλάκιο με περισσότερα από 12.000 ακίνητα και περισσότερες από 230 εταιρείες, η Blackstone διαθέτει την ικανότητα να επενδύει σε δυναμικούς τομείς που παρουσιάζουν μακροπρόθεσμες δυνατότητες ανάπτυξης.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-9ο Ετήσιο Ερευνητικό Συνέδριο (Σκόπια, 29.9.2023)

Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας σε συνεργασία με την Επιτροπή Reinventing Bretton Woods διοργανώνει το 9ο Ετήσιο Ερευνητικό Συνέδριο. Το Συνέδριο θα πραγματοποιηθεί στα Σκόπια, στις 29 Σεπτεμβρίου 2023, και το θέμα των φετινών συζητήσεων θα είναι «Αποκλιμάκωση πληθωρισμού και νέες γεωπολιτικές πραγματικότητες, επανασχεδιάζοντας την μακροοικονομική πολιτική». Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου, μέσα από συζητήσεις επίκαιρων θεμάτων από υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και ερευνητές θα αναζητηθούν νέες ιδέες και πολιτικές για την οικονομική ανάπτυξη και ευημερία. Περισσότερες πληροφορίες: <https://www.nbrm.mk/9th-research-conference-en.nspx>